Cemil Meriç'ten Güzel Sözler

- İdeolojiler, uçurumları aydınlatan hırsız fenerleri.
- Yığın düşünmez, maruz kalır.
- Aydınların aydınlatmadığı halkı, soytarılar aldatır.
- Yabani bağırır, medeni insan konuşur.
- Düşünceye sınır çizilemez.
- İzm'ler idarakimize giydirilmiş deli gömlekleridir.
- İnsanlar sevilmek için yaratıldılar, eşyalar ise kullanmak için. Dünyadaki kaosun nedeni; eşyaların sevilmeleri ve insanların kullanılmaları.
- Cinayete ses çıkarmayan caninin suç ortağıdır.
- Bilgi, sonu gelmeyecek olan bir fetihtir.
- Duygunun asaleti, kuvvet ve isabetindedir.
- Deha tabiatın en tehlikeli armağanı.
- Yaşamak, yaralanmaktır. Yaralanmak da güzel.
- Tarihi yaratan, fertle yığın arasındaki anlaşmazlık.
- Bir ideal için ipe çekilmek, ölümlerin en güzelidir.
- Biterek ölmek güzel şey, başlamadan ölmek korkunç.
- Kuklalarla dolu bir dünya.
- Artık herhangi bir hayale kucak açamayacak kadar yorgunum.
- Vatanlarını yaşanmaz bulanlar, vatanlarını "yaşanmaz"laştıranlardır.
- Din, Avrupa için bir afyondur, bütün ideolojiler gibi.
- Büyük yazar içinden gelen sesi olduğu gibi haykırandır.
- Her büyük adam kucağında yaşadığı cemiyetin üvey evladıdır.
- Acıları dev aynasında büyüten rezil bir hassasiyetim var.
- İster siyah derili, ister sarı, insanlar kardeştir.
- Sol ve sağ. Çılgın sevgilerin ve şuursuz kinlerin emzirdiği iki ifrit.

- **İnsanlık daima kötü oyuncaklar peşinde koşan bir çocuk.**
- **Hiçbir zafer umulanı getirmez, hiçbir bozgun mutlak değildir.**
- **Herkes tarafından anlaşılmak isteyen, hiç kimse tarafından anlaşılmaz.**
- **Türk insanının en büyük noksanı siyasî düşünceye gözlerini kapamış olmasıdır. Bütünü bilmediğimizden ya sloganlara esir olduk, ya ideolojilere köle.**
- **Düşünce şüpheyle başlar. Düşünce, tezatlarıyla bütündür. Zıt fikirlere kulaklarımızı tıkamak, kendimizi hataya mahkûm etmek değil midir.**
- **Aşk bir teslimiyettir, bir eriyiştir. Yeniden doğmak için uyanıştır. Aşkın bütün sırrı iki kelimede: Varlığından soyunmak.**
- **Ben bu kadar acıyı sen de başkalarına benze diye çekmedim.**
- **Adaletin tarifi insan haysiyetine saygıdır.**
- **Ulu çamlar fırtınalı diyarlarda yetişir.**
- **Güneş ülkeleri aydınlatır, sözler milleti.**
- **Gerçek hükümdarlar, ebedi hükümrandırlar. Hazineleri yağma edildikçe zenginleşirler.**
- **Değişiklik olmayan yerde, hayat yoktur. Keşke düşünceler de insanlar kadar çoğalabilse.**
- **Çatışmasız toplum beraber otlayan, beraber geviş getiren adsız bir sürü.**
- **Nereye gidersen git, bulacağın aydınlık, zihninin aydınlığı kadar olacaktır.**
- **Namaz kılan bir toplumun psikolijiye, zekat veren bir toplumun da sosyolojiye ihtiyacı yoktur.**
- **Hafızaya çakıl taşı gibi saplanan bilgi kırıntılarına yeni bir ad bulduk: kültür.**

- **Sağ ve sol: Anladım ki bu iki kelime, aynı anlayışsızlığın, aynı kinlerin, aynı cehaletin ifadesidir.**
- **Yaşayanları yöneten ölülerdir.**
- **Türk aydını yangından kaçar gibi uzaklaşıyor memleketten. Hayır kirlettiği bir odadan kaçar gibi.**
- **Olgunlaşmak kalbin daha hassas, kanın daha sıcak, zekânın daha işlek, ruhun daha huzurlu olması demek.**
- **Murdar bir halden muhteşem bir maziye kanatlanıp uçmak gericilikse, her namuslu insan gericidir.**
- **Vakit geçmiyor diye şikayet ederiz. Neyin geçmesini istiyoruz? Hayatın. Ve hepimiz ölümden korkarız.**
- **Sevgi garip bir yangın. Yaşaması için büyümesi gerek. O yangına her şeyini atacaksın; zamanını, gururunu, dehanı!**
- **Yemin ederim ki, dünyanın bütün toprakları bir tek insanın kanını akıtmaya değmez.**
- **Kâmus bir milletin hafızasıdır.**
- **İyilik eden mükafaat bekliyorsa tefecidir.**
- **Aydın olmak için önce insan olmak lazım. İnsan hırlaşmaz konuşur, maruz kalmaz seçer. Aydın kendi kafasıyla düşünen, kendi gönlüle hisseden kişi. Aydını yapan; uyanık bir şuur, tetikte bir dikkat ve hakikatin bütününü kucaklamaya çalışan bir tecessüs.**
- **Polemik zekaların savaşıymış. Zekalar birbiriyle savaşmaz. Kinlerin, peşin hükümlerin, gizli çıkarların savaşı, polemik. Eski bir inancı yok etmek isteyen yeni bir düşüncenin savaşı. Ve her mübariz kendi cephesinde muzaffer.**
- **Her kavganın ezelî mazereti: son kavga olmak.**
- **Din, bir susuzluk, sonsuza karşı duyulan özlem. Bilgi değil, aşk.**

- **Dergi hür tefekkürün kalesi.**
- **Hafızaya çakıl taşı gibi saplanan bilgi kırıntılarına yeni bir ad bulduk: kültür.**
- **İrfan, düşüncenin bütün kutuplarını kucaklayan bir kelime.**
- **Mahalle kavgaları, tefekkürün zirvelerine ulaşmamalı.**
- **Hükmeden Allah'tır, bu hâkimiyet devredilemez.**
- **Hazzın kölesi olan ruh, akla düşman kesilir.**
- **Düşünmek savaşmaktır. Bir nesil uğruna, bir millet uğruna, bir medeniyet uğruna savaşmak.**
- **Evladım bu ülkede sağcı, solcu; ilerici, gerici yoktur. Namuslular ve namussuzlar vardır. Siz namuslulardan olunuz. Göreceksiniz, çok kalabalık olacaksınız.**
- **Kafan aydınlıksa, gerçekten aydınlıksa, her ülke aydınlıktır senin için. Yoksa kendi karanlığından kaçmak boşuna.**
- **Kendi üzerinde düşünmekten vazgeçen bir toplum. Böyle bir toplumda kültür bir tortu, bir teferruat.**
- **İdeolojiler, bir tasavvurlar bütünüdür ama bu tasavvurların çok defa şuurla bir alâkası yoktur.**
- **İnsan bu dünya üzerinde bir mahpustur. Dünya zindanından bilgi sayesinde kurtulabilir ancak.**
- **Şahikalara tırmanmak çok yorucu ama böyle yorgunlukları göze almadan, ne İslamiyet'i kavrayabiliriz ne de İslam'ın dünya görüşünü.**
- **Hakikati imanın dışında arayanlar karşılarında abes!i buldular.**
- **Gerçekten dürüst kalabilen, kendi kalabilen, menfaatlerin dışına çıkabilen parmakla gösterilecek kadar az.**

- **Bir çağın vicdanı olmak isterdim, bir çağın, daha doğrusu bir ülkenin, idrakimize vurulan zincirleri kırmak, yalanları yok etmek, Türk insanını Türk insanından ayıran bütün duvarları yıkmak.**
- **İslamiyet Süleymaniye'de kubbe, Itri'de nağme, Baki'de şiir.**
- **Anlamak istemiyoruz ki hiçbir zafer bedava kazanılmaz.**
- **Sevgi, düşünmenin ilk ve vazgeçilmez şartıdır.**
- **Huzur bir tesadüf değil, bir mükâfat.**
- **Bir değil düşüncelerimiz, ama kaygımız tek: yaşamak.**
- **Hafızanın kanunu, aşkın kanunudur. İnsan ancak sevdiğini öğrenir.**
- **İrfan kendini tanımakla başlar. Kendini tanımak, önyargıların köleliğinden kurtulmaktır. Önyargıların ve yalanların.**
- **Üç kıtaya hâkim olmuş bir medeniyetin dünyaya adalet ve kardeşlik dağıtmış bir ülkenin hiçbir zıpçıktı 'uygarlığı' taklide ihtiyacı yoktur.**
- **Irkçılık Fransa'da doğdu, Almanya'da gelişti, Amerika'da uygulanmaktadır.**
- **Zafer, ızdıraba katlanmasını bilenindir, zora başvuranın değil.**
- **Biz Müslüman olduğundan, Doğulu olduğundan, Türk olduğundan utanan, aczinden, tarihinden, dilinden utanan şuursuz bir yığın haline geldik.**
- **Aydının görevi: karanlıkları aydınlatmak. Yazık ki o da kasırganın içinde.**
- **Bilinmeyen bir düşman, bilinen on düşmandan daha tehlikelidir.**